

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. v právní věci žalobce L.L., bytem ■■■, zastoupeného JUDr. Reginou Soukupovou, advokátkou, se sídlem Konviktská 12, Praha 1, proti žalované České správě sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 8. 2015, č. j. ■■■,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 8. 2015, č. j. ■■■, s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 10. 6. 2015, č. j. ■■■. Tímto prvostupňovým rozhodnutím žalovaná přiznala žalobci od 29. 6. 2015 starobní důchod podle § 29 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) ve výši 9925 Kč měsíčně.

Žalobce především namítal, že žalovaná postupovala v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudkem ze dne 29. 8. 2007, č. j. 3 Ads 89/2006 - 65, když neprovedla rekonstrukci výdělků žalobce v období od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989 na základě členského průkazu Revolučního odborového hnutí (dále jen „ROH“), který žalobce v průběhu správního řízení předložil. Dle žalobce je třeba dohledat příslušný předpis, který upravoval výši příspěvků bývalému ROH v závislosti na výši příjmů zaměstnance, a na základě něho provést rekonstrukci výdělků žalobce v daném období. Žalobce je přesvědčen, že při určení výše příjmů - osobních vyměřovacích základů za dané období lze

navíc vycházet i z výpovědí svědků I.M. a P.M., kteří mohou upřesnit údaje, z nichž bude při rekonstrukci měsíčních příjmů žalobce v době od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989 nutno vycházet. Žalobce zdůraznil, že mu nemůže být kladeno k tíži, že jeho bývalý zaměstnavatel nesplnil svoji povinnost zaslat po ukončení pracovního poměru uzavřený evidenční list o době zaměstnání a výdělku do evidence žalované a že při jeho likvidaci s likvidátorkou nespolečně pracoval. Žalobce proto navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí žalované a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a uvedla, že požadavku žalobce nelze vyhovět, neboť ke zhodnocení vyměřovacího základu je vždy zapotřebí prokázání výše hrubých výdělků a vyloučených dob za jednotlivé měsíce, což není možné provést dle evidenčních listů spolupracovníků žalobce. Dle žalované nemůže být vyměřovací základ stanoven ani ze známek v členském průkazu ROH, neboť z nich nelze dovodit počet vyloučených dob, které se vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku v souladu s § 16 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná proto navrhovala zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu předloženého žalovanou, soud ověřil tyto pro danou věc rozhodné skutečnosti:

Dne 14. 5. 2015 žalobce požádal o přiznání starobního důchodu ke dni 29. 6. 2015. K žádosti připojil řadu listin, které měly sloužit k rekonstrukci výše jeho výdělků v období od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989 u zaměstnavatele ■■■ n. p. ■■■, později ■■■, sdružený podnik ■■■ v likvidaci. Jednalo se o čestná prohlášení o dobách zaměstnání žalobce a svědků I.M. a P.M., kteří byli s žalobcem zaměstnání u stejného zaměstnavatele, kopie evidenčních listů těchto svědků, ověřenou kopii žalobcova členského průkazu ROH s potvrzením o zaplacení členských příspěvků, členský štítek ROH a žalobcovu pracovní smlouvu ze dne 2. 1. 1980.

Rozhodnutím ze dne 10. 6. 2015, č. j. 520 829 070, žalovaná přiznala žalobci od 29. 6. 2015 starobní důchod ve výši 9 925 Kč měsíčně podle § 29 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. V odůvodnění rozhodnutí uvedla, že výše důchodu se skládá ze základní a procentní výměry; základní výměra činí 2 400 Kč měsíčně, procentní výměra se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu, který činí 11 148 Kč a jeho výše odpovídá osobnímu vyměřovacímu základu 11 148 Kč za roky 1986 až 2014. Procentní výměra ke dni vzniku nároku na důchod za 45 let pojištění činí 7 525 Kč měsíčně. Z připojeného osobního listu důchodového pojištění vyplývá, že dobu od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989 žalovaná zohlednila jako dobu zaměstnání, zároveň ji však pro výpočet osobního vyměřovacího základu hodnotila jako dobu vyloučenou.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včas námitky, ve kterých požadoval zohlednění vyměřovacích základů za období od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989. Odkazoval přitom na doložené listiny s tím, že vyměřovací základy za sporné období si žalovaná může stanovit podle výdělku jeho spolupracovníků nebo z uhrazených členských příspěvků ROH.

Napadeným rozhodnutím žalovaná námitky žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Uvedla, že vyměřovací základy za období od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989 nelze při stanovení výše starobního důchodu zhodnotit, protože jejich výše není žalované

známá. Aby účastníku řízení mohl být za toto období vyměřovací základ zhodnocen, musela by být prokázána výše hrubých výdělků a vyloučených dob za jednotlivé měsíce, což není možné z evidenčních listů jeho spolupracovníků dovodit. Pracovní poměr každého zaměstnance vzniká na základě pracovní smlouvy, ve které jsou vymezeny specifikace vztahující se ke každému konkrétnímu zaměstnanci, přičemž výdělek patří mezi ně, což je patrné i z evidenčních listů jeho spolupracovníků, jejichž hrubé výděly se za jednotlivé roky liší. Žalovaná rovněž konstatovala, že vyměřovací základ nemůže být stanoven ani ze známek v členském průkazu ROH, protože z nich nelze dovodit počet vyloučených dob, které se vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku v souladu s § 16 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění.

Dne 27. 7. 2016 proběhlo ve věci ústní jednání, z něhož se žalovaná omluvila, odročení jednání však nepožadovala. Právní zástupkyně žalobce při jednání setrvala na argumentaci uvedené v žalobě a navrhovala provést důkaz fotokopii žalobcova členského průkazu ROH a výsledkem spolupracovníků žalobce I.M. a P.M., k tomu, zda žalobce ve sporné době čerpal nemocenskou.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska žalobních bodů s tím, že byl vázán skutkovým i právním vztahem v době rozhodování správního orgánu dle § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Klíčovou otázkou, kterou musel zdejší soud zodpovědět, je, zda žalovaná měla reálnou možnost zjistit výši příjmů žalobce za období od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989, kdy byl zaměstnán u bývalého zaměstnavatele ■■■ n. p. Liberec, později Vv likvidaci.

Základním důkazním prostředkem k prokazování dob zaměstnání (pojištění) a příjmů je evidenční list důchodového zabezpečení. Žalovaná uznala, že i když bývalý zaměstnavatel žalobce neposkytl evidenční list o době zaměstnání a výdělku žalobce, prokázal žalobce dobu zaměstnání u tohoto zaměstnavatele jinak. Dospěla však zároveň k závěru, že za toto období nelze zjistit výši příjmů, a proto dobu od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989 z rozhodného příjmu vyloučila.

Podle § 16 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění druhé věty za středníkem jsou-li v rozhodném období vyloučené doby (odstavce 4 až 6), snižuje se o ně počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období.

Podle § 16 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění jsou vyloučenými dobami před 1. lednem 1996 doby, které se podle předpisů platných před tímto dnem vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku, a doby uvedené v písmenu j); přitom doby studia po dosažení věku 18 let jsou vyloučenými dobami pouze v rozsahu, v jakém se považují za náhradní dobu pojištění. Vyloučenými dobami jsou po 31. prosinci 1995, pokud se nekryjí s dobou účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), dobou pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu, dobou pojištění podle § 11 odst. 1 písm. b), nebo dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v odstavci 3 větě čtvrté, mimo jiné doby po které byl pojištěnec poplatníkem

pojistného na pojištění, nelze-li zjistit výši jeho vyměřovacích základů (písm. c).

Podle § 18 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu období, které začíná kalendářním rokem bezprostředně následujícím po roce, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, a končí kalendářním rokem, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu, pokud se dále nestanoví jinak.

Podle § 18 odst. 4 téhož zákona se do rozhodného období nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986. Není-li však v takovém rozhodném období aspoň pět kalendářních roků s vyměřovacím základem pojištěnce (§ 16 odst. 3), prodlužuje se rozhodné období před rok 1986 postupně tak, aby zahrnovalo ještě jeden takový rok, nejvýše však kalendářní rok bezprostředně následující po roce, v němž pojištěnec dosáhl věku 18 let.

Jak vyplývá z výše citovaných ustanovení, upravil zákon o důchodovém pojištění rozhodné období pro stanovení osobního vyměřovacího základu tak, že toto zasahuje rovněž do doby účinnosti předchozích právních předpisů.

Z důvodu odlišné konstrukce rozhodného období v zákoně o důchodovém pojištění oproti zákonu č. 100/1988 Sb. byla dle nového zákona inkorporována nově vyloučená doba ustanovení § 16 odst. 4 písm. c), a to doba, po kterou „*byl pojištěnec poplatníkem pojistného na pojištění, nelze-li zjistit výši jeho vyměřovacích základů*“. Takovouto úpravu zákon č. 100/1988 Sb. nepotřeboval, neboť pro stanovení vyměřovacího základu umožňoval výběr pouze pěti výdělkově nejlepších let rozhodného období, a roky, ve kterých nebyly příjmy zjistitelné, bylo možné jednoduše pominout.

V rozsudku ze dne 27. 11. 2008, č. j. 3 Ads 88/2008 – 173, publikovaném pod č. 478/2012 Sb.NSS (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že vyloučenou dobu podle § 16 odst. 4 písm. c) zákona o důchodovém pojištění je nutno vztáhnout i na dobu před 1. 1. 1996, neboť opačný postup vede potenciálně ke snižování (rozměňování) rozhodného příjmu pojištěnce, a je tudíž v rozporu se zásadami, na kterých je právní úprava důchodového pojištění historicky vybudována. Nejvyšší správní soud přitom obdobně jako v projednávané věci posuzoval situaci, kdy žalobce prokazoval výši příjmu známkami vylepenými v členském průkaze ROH. Krajský soud neprováděl důkaz kopií žalobcova průkazu ROH, protože shodně s názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v citovaném rozsudku i názorem žalované má za to, že výši žalobcova příjmu v období od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989 ze známek vylepených v průkaze ROH zjistit nelze. Žalovaná správně upozornila na skutečnost, že z nich nelze dovodit počet vyloučených dob, které se vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku v souladu s § 16 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Soud má dále za to, že k objasnění počtu vyloučených dob nemohly přispět ani navrhované svědecké výsledky spolupracovníků žalobce, neboť ti se jen stěží mohli spolehlivě vyjádřit např. k dočasné pracovní neschopnosti žalobce v době před téměř třiceti lety, důkaz navrhovanými svědeckými výpověďmi soud proto také neprováděl.

Soud uzavírá, že vzhledem k tomu, že výši příjmů ve sporném období nebylo možné objektivně zjistit, postupovala žalovaná správně, když dobu od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1989

z rozhodného příjmu vyloučila.

Pokud žalobce poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 3 Ads 89/2006 – 65, je třeba upozornit na to, že se jedná o starší rozhodnutí, a i judikatura Nejvyššího správního soudu se přirozeně v čase vyvíjí a určité názory jsou v průběhu doby korigovány či nahrazovány názory jinými.

Na základě shora uvedených závěrů soud neshledal žalobu důvodnou a postupem dle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl.

Podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce úspěch ve věci neměl, úspěšný žalovaný správní orgán nemá na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. nárok. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 27. července 2016

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
soudkyně